

ANETA SPAIĆ O REGIONALNOJ KONVENCIJI ŽENA ZAPADNOG BALKANA

Statistika neumoljivi svjedok položaja žena

✉ Elhana Hamzić

Za nedjelju dana Podgorica će biti domaćin Prve regionalne konvencije žena Zapadnog Balkana pod nazivom "Ona je tu". To je bio povod za razgovor sa organizatoricom prve regionalne ženske konvencije Anetom Spaić.

DN: Šta je bio osnovni motiv kada ste došle na ideju organizovanja Prve regionalne ženske konvencije u Crnoj Gori?

SPAIĆ: Konvencija je proistekla iz razgovora i razmjene iskustava među ženama iz različitih branši i profesija, koji su pokazali kako je ženama u našem društvu i dalje teško da se svojim inicijativama, posebno usmjerenim na stvaranje promjena u društvu, dobiju podršku i priznanje za svoj rad.

Statistički podaci su neumoljivi širom planete. Žene su i dalje, iako sa aspekta svjetske populacije brojnije, manjina u skoro svim sferama - politici, ekonomiji, kulturi, sistemu obrazovanja, bezbjednosti... Zbog svega toga, a i zbog činjenice da je Crna Gora najdalje odmakla na putu evroatlantskih integracija u regionu, vjerovale smo da je važno istaći rodnu ravnopravnost kao jednu od ključnih iz oblasti vladavine prava, kao prostor za dalji rad i poboljšanje uslova rada i života za žene.

DN: Što će biti u fokusu Konvencije?

SPAIĆ: Program je kreiran upravo na osnovu podataka koji su najalarmantniji za žene u regionu. Tema prvog dana Konvencije biće Uloga žene u izgradnji mira na Balkanu. Tim povodom smo zaista

CRNA GORA JE OD OVE GODINE DELEGIRALA MINISTARSTVU ODBRANE KREIRANJE NACIONALNOG AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE REZOLUCIJE SAVJETA BEZBJEDNOSTI UN 1325 KOJA JE PRVI PUT PROGLASILA ŽENU AKTERKOM U OČUVANJU MIRA I BEZBJEDNOSTI. OVO JE VEOMA VAŽAN KORAK KAKO ZA ŽENE TAKO I NAS KAO DRUŠTVO

počastvovane što će specijalna gošća i glavna govornica biti dobitnica Nobelove nagrade za mir 2003. godine Širin Ebadi, poznata po višegodišnjoj borbi za prava iranskih političkih aktivista, vjerskih i etničkih manjina, žena i djece. U tom danu predavanja će takođe imati Florans Artman, spisateljica i bivša portparolka Haškog tribunala, Borka Pavićević aktivistkinja i dramaturškinja, jedna od najistaknutijih žena u borbi protiv autoritarnog režima u Srbiji 90-ih, Vedrana Rudan, hrvatska spisateljica i oštra kritičarka društvenih anomalija itd. Tokom drugog

dana Konvencije u okviru teme "Žene i biznis" biće riječi o izazovima ženskog preduzetništva na Zapadnom Balkanu, razlikama i sličnostima ženskog i muškog liderstva, značaju ženskog liderstva u razvoju crnogorskog društva. Tada će učesnice imati priliku da čuju životne priče poznatih preduzetnica i žena iz javnog života čitavog regiona, a tog dana će se putem video poruke Konvenciji pridružiti i Jelena Đoković. Treći dan konvencije rezervisan je za žene u svijetu umjetnosti i književnosti.

DN: Vaše mišljenje o položaju žena danas?

SPAIĆ: Od prvih ženskih pokreta do danas može se reći da smo kao civilizacija napredovali, ali da postoji još puno prostora za razbijanje stereotipa i predrasuda prema ženama. Npr. zastupljenost žena u evropskom parlamentu u ovom sazivu je porasla za 1%. Ovim tempom, ravnopravna zastupljenost postigla bi se 2080. Prema podacima iz 178 zemalja za 2015. godinu, učešće žena na tržištu rada je 25,5% manje u odnosu na muškarce. Ovaj jaz se smanjio za samo 0,6% u odnosu na 20 godina ranije. Jedna trećina cjelokupne ženske svjetske populacije je imala iskustvo seksualnog ili fizičkog zlostavljanja.

DN: A u Crnoj Gori?

SPAIĆ: Žene u Crnoj Gori u prosjeku rade tri i po sata duže od muškaraca dnevno. Manje od 10% kompanija je u vlasništvu žena, žene zarađuju skoro 20% manje od muškaraca za

Spaić

istu vrstu poslova, a uzimajući u obzir dohodak iz svih izvora, muškarci zarađuju čak 85 odsto više nego žene. Takođe, žene su u znatno manjoj mjeri prisutne na rukovodećim pozicijama. U Srbiji u kojoj žene čine 42 posto ukupnog broja zaposlenih, muškarci vode za 16 posto. Hrvatska je s udjelom od 20 posto, po broju žena u parlamentu, pri dnu ljestvice evropskih zemalja. Slična situacija je u cijelom regionu.

DN: Konferencija nije ni počela, a već ste imale negativan marketing u nekim medijima. Mislite li da je ženama teže da se izbore za svoje ideje i inicijative na Balkanu nego muškarcima?

SPAIĆ: Upravo su vijesti objavljene u jednom mediju u Crnoj Gori dokazale koliko su ovakve inicijative važne. Kršenje principa rodne ravnopravnosti, iznošenje neistina i po-

kušaj difamacije organizatorke konvencije nije nikakva novost ni za jednu ženu koja je ikada pokušala da napravi promjenu u svom okruženju, svojoj kompaniji, instituciji u kojoj je zaposlena, parlamentu, porodici.

Uprkos tome je žalosno što se jedna inicijativa i konferencija koja nema nikakve političke pretenzije i bavi se jednom univerzalnom temom, na vrlo provincijalan način nastoji ugurati u kontekst lokalnih i svakodnevnog političkih borbi. Stoga i ne čudi da se mnoge inicijative koje pokreću žene, završe i prije nego što počnu da se realizuju - jer naslovne strane poput prekjučerašnje, šalju poruku ženama da nje su sposobne ni pozvane da se bave važnim društvenim problemima i procesima, kao i da je žena, ma ko ona bila, uvijek i bez izuzetka „instrument“ u nečijim rukama.

Emina Kolarević nikada nije radila u Institutu

Projekat konvencije žena Zapadnog Balkana pokušava da uruši jedan medij u Crnoj Gori plasiranjem neistina, poput jučerašnje da je **Emina Kolarević** zaposlena u Institutu za javnu politiku iz Beograda, što apsolutno nije tačno i što se može lako utvrditi uvidom evidencije Agencije za privredne registre i Poreske uprave Repu-

blike Srbije.

"Emina Kolarević je volontirala na projektima Instituta za javnu politiku od februara do juna 2014. godine, kada je prešla u Komitet pravnička za ljudska prava YUCOM, takođe kao volonter na projektima. Na sajtu Instituta za javnu politiku greškom web-administratora ostala je biografija Emine Kolarević,

kao i biografije mnogih drugih saradnika po projektima, i ta greška je otklonjena bez odlaganja", navodi se u saopštenju Instituta, uz izvinjenje Emi Kolarević.

Kako se navodi, Institut za javnu politiku nema nikakve veze, ni formalne ni neformalne, sa organizacijom Konvencije žena Zapadnog Balkana.